

Material in oprema

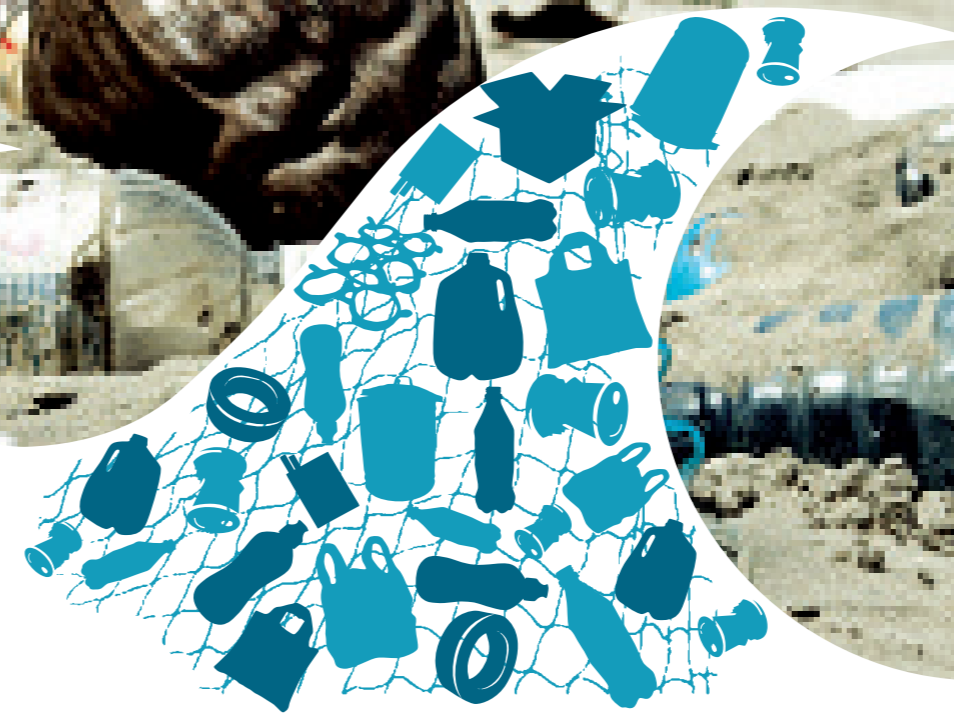
Beležnice, rokavice in vreče za smeti

Postopna navodila

1. Vsak učenec našteje tri odpadke, za katere meni, da so najpogostejši na plaži, ki jo poznajo in jih zapiše v padajočem vrstnem redu.
2. V skupinah po štiri razpravljajo o svojih domnevah. Ali kakšnega odpadka niso omenili?
3. Učenci v skupinah sestavijo seznam desetih najpogostejših odpadkov v padajočem vrstnem redu (Seznam A).
4. Čas je za preverjanje hipotez. Učenci prebrskajo po navedenih spletnih povezavah in izpolnijo Seznam B. Kakšne razlike opazijo po primerjanju seznamov? Ali na kakšen odpadek niso pomislili?
5. V primeru ponavljajočih se čistilnih akcij učenci lahko primerjajo svoje podatke s podatki iz prejšnjih let (Seznam C) in poiščejo razlike, sicer pa lahko svoje ugotovitve primerjajo z objavljenimi podatki.
6. Učenci z vrstniki obišejo plažo, jo očistijo in hkrati zapisujejo najdene odpadne predmete. Napravijo seznam najpogosteje najdenih predmetov (Seznam D). V čem se ta seznam razlikuje od prejšnjih dveh?
7. Učenci razpravljajo, kako bi lahko preprečili, da predmeti iz seznama desetih najpogostejših odpadkov postanejo morski odpadki. Kaj lahko sami naredijo za zmanjšanje količine odpadkov?

Pred odhodom na plažo preberite varnostna navodila pri aktivnosti d4.

MARLISCO
Stopping Marine Litter Together

a4 SPOZNAJ,
PREMISLI,
UKREPAJ –
ustavi smetenje morja!

UGIBANJE NAJPOGOSTEJŠIH MORSKIH ODPADKOV

Pri tej aktivnosti učenci delajo v skupinah in ugibajo odpadne predmete, ki jih najpogosteje najdemo na plažah. Primerjajo svoje domneve s podatki, objavljenimi v nacionalnih in mednarodnih raziskavah. Učenci lahko upoštevajo tudi podatke, ki so jih zabeležili v svojih lastnih raziskavah. Nato razmišljajo o potrošniških navadah, ki ustvarjajo morske odpadke in o tem, kako bi s spremembo navad preprečili njihovo nastajanje.

PREDMETI

Matematika, naravoslovje, družbene vede

STAROST UČENCEV

12-15 let

TRAJANJE

Skupinsko ugibanje: 60 minut
Čistilna akcija na obali in zapis podatkov: 1 dan
Primerjava in zaključki: 60 minut

CILJI

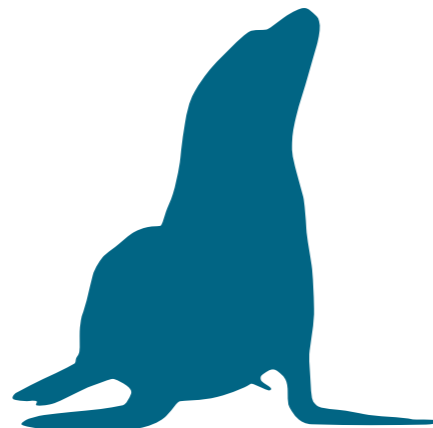
- Postaviti hipotezo in jo nato preizkusiti.
- Vaditi branje in primerjavo podatkov in grafikonov.
- Razmisliti, kako bi lahko s spremembami v obnašanju preprečili nastajanje odpadkov.

INTERNETNI VIRI

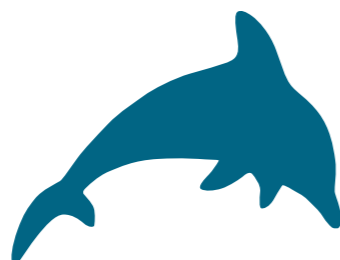
International Coastal Cleanup: www.oceanconservancy.org/our-work/international-coastal-cleanup
Take 3 Clean Beach Initiative: www.take3.org.au
Ducks on the go / Where did they go?

DEL A

SPOZNAVANJE
MORSKIH ODPADKOV

**SPOZNAJ,
PREMISLI,
UKREPAJ** –
ustavi smetenje morja!

© Gavin Parsons, Greenpeace / Marine Photobank

Morske odpadke običajno zapisujemo po številu kosov in redkeje po teži ali obsegu. Štetje posameznih predmetov in njihovo razvrščanje v skupine glede na vrsto snovi, uporabo in vire je bolj koristna informacija za izvajanje ukrepov na vseh ravneh (povezava predmeta z njegovim virom in ustrezno ukrepanje), ki zagotavljajo najboljše ravnanje z morskimi odpadki.

Število projektov zbiranja podatkov, čistilnih akcij in programov spremljanja se povečuje vsako leto. Izvajajo jih skupine prostovoljcev in pristojne organizacije po vsem svetu, ki s svojim delom dajejo nov vpogled v količino, trende in razširjanje morskih odpadkov. Njihova prizadevanja sčasoma privedejo do objavljanih

rezultatov in števil, ki pa se lahko precej razlikujejo glede na kraj in trajanje čistilne akcije, prevladujoče vremenske razmere, metodologijo, časovno obdobje med dvema zaporednima čistilnima akcijama, okolje (obala, vodni stolpec, morsko dno itd.), združevanje in statistično obdelavo podatkov itd.

Rezultate vsako leto objavljajo različne organizacije, kot je na primer Ocean Conservancy: International Coastal Cleanup (Ohranjanje oceanov: Mednarodno čiščenje obal), ki zagotavlja pregled vsega, kar onesnažuje naša morja. Njihovi izsledki so pomembni predvsem za usmerjanje prizadevanj za preprečevanje vstopa odpadnih predmetov v morsko okolje.

Organizacija »International Coastal Cleanup« vsako leto usklajuje svetovno akcijo čiščenja in spremljanja stanja obal. Svetovna letna poročila o podatkih so objavljena na: <http://www.oceanconservancy.org/our-work/international-coastal-cleanup/>
V spodnjih preglednicah je naštetih deset najpogostejših odpadkov, najdenih na obalah po vsem svetu med čistilnimi akcijami leta 2012 (levo) in leta 2013 (desno). Učenci naj primerjajo deset najpogostejših odpadkov s podatki pred 10-20 leti in razpravljajo o razlikah.

2012		2013	
10 NAJPOGOSTEJŠIH ODPADKOV			
 1	2.117.931 cigaret/cigaretnih filtrov	 1	2.043.470 cigaretnih ogorkov
 2	1.140.222 ovitkov/posod hrane	 2	1.685.422 ovitkov hrane (slaščice, krompirček it.)
 3	1.065.171 plastičnih steklenic	 3	940.170 plastičnih steklenic
 4	1.019.902 plastičnih vrečk	 4	847.972 plastičnih zamaškov
 5	958.893 zamaškov in pokrovov	 5	555.007 slamic/mešalnih paličk
 6	692.767 kozarcev, krožnikov vilic, nožev, žlic	 7	611.048 slamic/mešalnih paličk
 8	521.730 steklenih steklenic	 9	339.875 pločevink
 10	298.332 papirnatih vrečk	 6	441.493 nakupovalnih vrečk
		 7	394.796 steklenih steklenic
		 8	389.088 drugih plastičnih vrečk
		 9	368.746 papirnatih vrečk
		 10	339.170 pločevink

